

Kunnalliset taksat

Lakimies Marko Nurmikolu

Perustuslaki

- Perustuslaissa ei säädetä erikseen kuntien perimistä maksuista, vaan perustuslain 81 §:n 2 momentti koskee valtion viranomaisen perimiä maksuja.
- Perustuslakivaliokunnan käytännön mukaan myös kunnallisilta maksuilta voidaan edellyttää kustannusvastaavuusperiaatteen noudattamista, ja niiden määrittelyssä sovelletaan vastikkeellisuus-, yksilöitävyys- ja pakollisuuskriteeriä (PeVL 12/2005 vp, s. 2–3, PeVL 11/2014 vp, s. 5–6).

Perustuslaki 81.2 §

- Valtion viranomaisten virkatoimien, palvelujen ja muun toiminnan maksullisuuden sekä maksujen suuruuden yleisistä perusteista säädetään lailla.
 - » Periaatteen on katsottu koskevan myös kunnan perimiä julkisoikeudellisia maksuja (vs. yksityisoikeudelliset maksut, esim. vesimaksu). EOA 30.3.1994 (417/4/93)
 - » Julkisoikeudellisella maksulla tarkoitetaan kunnan kannettavaksi laissa säädettyä suoritusta, jonka perusteista tai määrästä voidaan määrätä valtuuston tai muun toimielimen hyväksymässä taksassa.

Maksun määrä

- Kun julkisoikeudellisten maksujen määräämisestä ei ole erityissäännöksiä, on maksun suuruus periaatteessa vapaasti määrättävissä. Maksun suuruudelle ei ole säädetty rajoituksia.
- Maksu ei saa kuitenkaan muuttua PL 121 §:ssä tarkoitetuksi veroksi.
- Yleiset harkintavallan rajoitusperusteet rajoitteet.

Ympäristönsuojeluviranomaisen maksut

- Kunnan ympäristönsuojeluviranomainen voi periä maksuja ympäristönsuojelulain, jätelain, merenkulun ympäristönsuojelulain ja vesilain mukaisista asioista.
- Valtion maksuperustelakia ei hyödynnetä perusteluna kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen ympäristönsuojelulain tai jätelain mukaisissa käsittelymaksuissa, vaan maksut perustuvat edellä mainittuihin ympäristönsuojelulain 205 § ja jätelain 144 §:iin.
- Valtion maksuperustelakia voi edelleen soveltaa vesilain 5 luvun mukaisissa ojituksen päätösasioissa ja merenkulun ympäristönsuojelulain (1672/2009) 9. luvun, 4 §:n mukaisessa huvivenesataman jätehuoltosuunnitelman hyväksymisessä.
- Ympäristönsuojelulain, jätelain, vesilain ja merenkulun ympäristönsuojelulain mukaisten maksujen tulee vastata enintään suoritteen tuottamisesta kunnalle aiheutuvia kokonaiskustannuksia. Maksuista määrätään tarkemmin kunnan hyväksymässä taksassa.
- Viranomaisen neuvot, ohjeet ja opastus sekä yleinen tiedottaminen ovat maksuttomia, jos näistä aiheutuu vain vähäisiä kustannuksia, samoin kuin yleinen laillisuusvalvonta.

YSL 205, Maksut

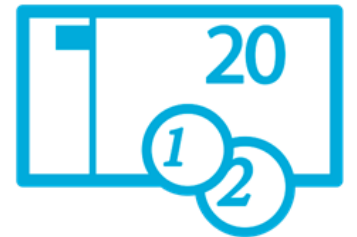
- Kunnan ympäristönsuojeluviranomainen voi periä maksun:
 - 1) tämän lain mukaisen luvan, ilmoituksen tai muun asian käsittelystä;
 - 2) laatimaansa valvontaohjelmaan perustuvista luvanvaraisen ja rekisteröitävän toiminnan määräaikaistarkistuksista ja niiden muusta ohjelmaan perustuvasta säännöllisestä valvonnasta;
 - 3) 169 §:n mukaisista tarkastuksista, jotka johtavat kehotuksen, määräyksen tai kiellon antamiseen sekä niistä toimenpiteistä jotka ovat tarpeen määräyksen, kehotuksen tai kiellon noudattamisen valvomiseksi;
 - 4) tarkastuksista, jotka ovat tarpeen 175 tai 176 §:ssä tarkoitetun kiellon tai määräyksen noudattamisen valvomiseksi taikka 181 §:ssä tarkoitetun toiminnan keskeyttämisen valvomiseksi;
 - 5) valvontatoimista, jotka ovat tarpeen 136 §:n 2 momentissa tarkoitetun päätöksen noudattamisen varmistamiseksi silloin, kun toimivalta on siirretty kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle 138 §:ssä tarkoitetulla tavalla.
- Tämän lain 47 a §:n mukaisten lupahakemusten käsittelystä ja valvonnasta kunnalle perittävistä maksusta säädetään maa-aineslain 23 §:ssä.

YSL 205 §, jatkuu...

- Kunnalle perittävä maksu voi vastata enintään suoritteiden tuottamisesta kunnalle aiheutuvia kokonaiskustannuksia. Maksun perusteista määrätään tarkemmin kunnan hyväksymässä taksassa.
- Maksua ei peritä viranomaisen eikä haittaa kärsivän asianosaisen aloitteesta vireillepannun asian käsittelystä, ellei 1 tai 2 momentista muuta johdu tai kysymys ole 89 §:ssä tarkoitetusta luvan muuttamisesta, joka on tullut vireille viranomaisen hakemuksesta. Edellä 89 §:n mukaisesta luvan muuttamisesta maksu peritään toiminnanharjoittajalta vaikka asia on tullut vireille viranomaisen hakemuksesta.
- Muiden kuin viranomaisen tai haittaa kärsivän asianosaisen vaatimuksesta vireillepannun asian käsittelystä saadaan periä vireillepanijalta maksu, jos vireillepanoa on pidettävä ilmeisen perusteettomana.
- Julkisten saatavien perimisestä ilman tuomiota tai päätöstä sekä oikeudesta tehdä maksua koskeva perustevalitus säädetään verojen ja maksujen täytäntöönpanosta annetussa laissa (706/2007).

Valvonnan maksullisuuden laajentaminen

- Ympäristövalvonnan maksullisuuden laajentaminen voimaan 1.1.2018
- HE 84/2017 jätelain ja ympäristönsuojelulain muuttamisesta
- Tavoitteena on vahvistaa kuntien ja valtion viranomaisten taloudellisia voimavaroja valvontatehtävien asianmukaiseksi hoitamiseksi.
- Uusi tehtävä: Jätelain valvontasuunnitelmat (100 §) valmiina 30.6.2018 mennessä.

Maksullisuus: Ympäristönsuojelulaki

- Kunnan ympäristönsuojeluviranomainen voi periä maksun:
- Onnettomuus-, haitta- tai rikkomustilanteissa tehdyistä tarkastuksista
 - » Ympäristönsuojelulain valvonnassa kunnan ympäristönsuojeluviranomainen voi periä valvontamaksua 169 §:n mukaisista onnettomuus-, haitta- ja rikkomustilanteissa tehtävistä tarkastuksista
 - » Maksu peritään ainoastaan sellaisissa tilanteissa, joissa tarkastus johtaa kehotuksen, määräyksen tai kiellon antamiseen.

Onnettomuus-, haitta- ja rikkomustilanteissa tehtävistä tarkastuksista

- Maksu kattaisi ennakkollisesti tehtävän tarkastuksen rikkomuksen tai laiminlyönnin toteamiseksi, rikkomuksen tai laiminlyönnin johdosta annettavan määräyksen tai kehotuksen antamisen ja määräyksen tai kehotuksen noudattamisen varmistamiseksi tarvittavien tarkastusten toteuttamisen. Maksu perittäisiin ainoastaan sellaisissa tilanteissa, joissa tarkastus johtaa (**muutos**) määräyksen tai kiellon antamiseen. Jos määräystä on tehostettu hallintopakolla ja päävelvoitetta noudatettu, tämä ei vielä sinällään muodostaisi estettä valvontamaksun määräämiselle.

Maksullisuus: **Ympäristönsuojelulaki**

- Kunnan ympäristönsuojeluviranomainen voi periä maksun:
- Pilaantuneen maaperän kunnostamistoimenpiteiden valvonnasta
 - » ELY-keskukset voivat periä pilaantuneen maaperän puhdistamisilmoituksen johdosta annetun päätöksen valvonnasta aiheutuneet kustannukset.
 - kunnan ympäristönsuojeluviranomainen voi periä valtion valvontaviranomaista vastaavalla tavalla maksun pilaantuneen maaperän puhdistamisen valvonnasta silloin, kun valvontatoimivalta on siirretty kunnalle.

Maksullisuus: Jätelaki

- Kunnan viranomaisen voi periä maksun:
- 124 §:ssä tarkoitettuista laitosten ja yritysten määräaikaistarkastuksista ja muista säännöllisistä valvontatoimista, jotka perustuvat 124 §:n 2 momentissa tarkoitettuihin suunnitelmiin
 - » Valvontasuunnitelma: 100 §:n mukainen jätteen keräyksen valvonta ja 124 §:n mukaiset tarkastukset, joihin liittyy tai voidaan perustellusti olettaa liittyvän jätteen kansainvälisiä siirtoja
- Ilmoitusten ja hakemusten käsittelystä
 - » Esim. 100 §:n jätteen ammattimaista keräystä harjoittavien ilmoitus jätehuoltorekisteriin

Maksullisuus: Jätelaki

- Tarkastuksista ja muista valvontatoimista, jotka ovat tarpeen
 - » 75 (siivoamisesta määrääminen),
 - » 125 (yksittäinen määräys, roskaantuminen jätehuolto) ja
 - » 126 §:ssä (rikkomuksen tai laiminlyönnin oikaiseminen)tarkoitettuna kiellon tai määräyksen antamiseksi ja sen noudattamisen valvomiseksi
- » Mikäli kieltoa tai määräystä on tehostettu hallintopakolla ja päävelvoite täytetty, tämä ei sinällään vielä estä valvontamaksun perimistä

Poikkeuksia maksullisuuteen

- Luonnollisen henkilön tekemistä maksun kohtuullistamista koskevien hakemusten käsittelystä ei perittäisi maksua
- Viranomaisen tai haittaa kärsivän asianosaisen aloitteesta vireillepannusta asiasta ei peritä maksua muissa, kuin ehdotetuissa JL:n 144 §:n 1 ja 2 momentissa tarkoitetuissa asioissa. Tällaisia asioita olisi esimerkiksi jätehuoltorekisteriin hyväksymispäätöksen muuttaminen 97 §:n 2 momentin mukaisesti.
- JL:n 75 tai 126 §:n mukaisen ilmeisen perusteettoman vireillepanon yhteydessä. Ilmeisellä perusteettomuudella tarkoitettaisiin lähinnä sellaisia tilanteita, joissa vireillepano ei johda toimenpiteisiin ja tämä on voitu havaita lähes välittömästi.
- Tällöin kysymys olisi lähinnä shikaaniluontoisesti vireillepannusta asiasta.

JL:n yksittäisen määräyksen maksullisuus

- Kunnan ympäristönsuojeluviranomainen voi periä maksun 125 §:n nojalla tapahtuvan määräyksen antamisesta ja tarkastuksesta, joka on tarpeen 125 §:ssä tarkoitetun määräyksen noudattamisen valvomiseksi.

Jätelain 123.4 §, Tarkastukset

- Valvontaviranomainen voi päättää, että tarkastettavan paikan tai tarkastettavan tuotteen haltijan on maksettava mittauksista tai tutkimuksista aiheutuneet kohtuulliset kustannukset, jos tämä on perusteltua lain toimeenpanon valvontaa varten. Maksun suuruutta määrättäessä noudatetaan, mitä valtion maksuperustelaisissa säädetään. Mittauksen tai tutkimuksen tulokset on annettava tiedoksi tarkastettavan paikan tai tarkastettavan tuotteen haltijalle.

Mikroyritysten ja luonnollisten henkilöiden maksujen kohtuullistaminen

- Ympäristönsuojelulain 206 §:n mukaan mikroyrityksiltä perittävien maksujen tulee olla kohtuulliset ottaen huomioon toiminnan luonne ja laajuus
 - » <10 työntekijää ja vuosiliikevaihto tai taseen loppusumma enintään 2 milj. €
 - » Myös jos toiminnanharjoittajan asemassa on luonnollinen henkilö, joka ei harjoita taloudellista toimintaa
- Jätelakiin vastaavaa kohtuullistamissäännös mikroyrityksille ja luonnollisille henkilöille, jotka eivät harjoita taloudellista toimintaa, kuin ympäristönsuojelulaissa

KHO:2014:132

- Yhtiön ympäristölupahakemus oli tullut lupaviranomaisessa vireille 21.9.2006. Yhtiö oli asetettu konkurssiin 12.6.2008. Konkurssipesä ei ollut missään vaiheessa ilmoittanut lupaviranomaiselle jatkavansa ympäristölupahakemuksen käsittelyä. Sen sijaan konkurssipesän pesänhoitaja oli asiaa erikseen kysyttäessä 14.3.2012 ilmoittanut lupaviranomaiselle, että ympäristölupahakemuksen käsittely voitiin lopettaa.
- Ympäristölupahakemuksen käsittelystä voitiin periä maksu. Käsittelymaksu oli seurausta ympäristölupahakemuksen vireillepanosta ja sen oikeusperuste oli syntynyt ennen yhtiön asettamista konkurssiin. Konkurssipesä ei ollut jatkanut asiaa yhtiön puolesta. Ympäristöluvan käsittelystä perittävä maksu oli siten konkurssilain 1 luvun 5 §:ssä tarkoitettu konkurssisaatava eikä 16 luvun 2 §:n 1 momentissa tarkoitettu massavelka, josta konkurssipesä olisi ollut vastuussa. Velvollisuus käsittelymaksun suorittamiseen oli näissä oloissa yksinomaan ja kokonaisuudessaan yhtiöllä.
- Kun otettiin huomioon velkojan mahdollisuus valvoa saatava ehdollisena ja arviomääräisenä, asiassa ei ollut merkitystä sillä lupaviranomaisen esittämällä seikalla, että yhtiön ympäristölupahakemus oli konkurssivalvonnan aikana vielä vireillä.
- Ympäristönsuojelulaki 105 § 1 momentti, Konkurssilaki 1 luku 5 § ja 6 §, 12 luku 6 § 1 momentti, 16 luku 2 § 1 momentti

Omakustannusarvo

- Ympäristönsuojelulain 205 §:n ja jätelain 144 §:n mukaan maksut voivat vastata enintään suoritteiden tuottamisesta kunnalle aiheutuvia kokonaiskustannuksia. Taksassa lueteltujen käsittelymaksujen tulee perustua luvan, ilmoituksen, muun asian käsittelyn tai valvontatoimenpiteen keskimääräiseen omakustannusarvoon, joka sisältää asian käsittelystä viranomaiselle aiheutuneet kokonaiskustannukset.

- Luvan käsittelyn yhteydessä maksuun lisätään keskimääräiset kuulemis- ja tiedotuskustannukset ja mahdollisesti muita käsittelyyn liittyviä maksuja, kuten lausuntojen, selvitysten tai kuulemistilaisuuksien kuluja, jotka ovat tarpeen menettelyn laajuudesta riippuen.

Ohjelmapohjaiset ja rikkomuspohjaiset maksut

- Ohjelmapohjaisia maksuja ovat valvontaohjelmassa nimettyjen ympäristölain mukaisten luvanvaraisten ja rekisteröitävien toimintojen ja jätelain mukaisten valvottavien toimintojen (voivat olla myös ympäristöluvanvaraisia) määräaikaistarkastukset, määräaikaisraporttien tarkastukset ja muu valvontaohjelmaan perustuva säännöllinen valvonta.

Rikkomuspohjaiset maksut

- Toinen maksullisten suoritteiden kategoria on rikkomuspohjaiset maksut, joita peritään ympäristönsuojelulaissa 169 §:n mukaisista tarkastuksista, jotka johtavat määräyksen, kehotuksen tai kiellon antamiseen sekä niistä toimenpiteistä jotka ovat tarpeen määräyksen, kehotuksen tai kiellon noudattamisen valvomiseksi. Rikkomuspohjaisia maksuja ovat myös hallintopakkoasiassa tarkoitetun kiellon tai määräyksen noudattamisen valvonnasta 175 § taikka toiminnan keskeyttämisen valvonnasta 181 § perittävät maksut.

Rikkomuspohjaiset maksut

- Jätelain rikkomuspohjaisia maksuja ovat roskaantuneen alueen siivoamismääräyksen antaminen ja sen valvonta 75 §, yksittäisen määräyksen antaminen ja valvonta 125 § sekä rikkomuksen tai laiminlyönnin oikaisemiseksi annetun määräyksen antaminen ja valvonta 126§.
- Rikkomuksiin liittyvissä tarkastuksista on mahdollista periä maksu muiltakin kuin lupavelvollisilta ja rekisteröitäviltä toiminnoilta.

Valvontamaksun muodostuminen

- Valvontamaksuissa pätee sama kustannusvastaavuuden periaate kuin ympäristönsuojeluviranomaisen muissakin maksuissa.
- Valvontatoimenpiteeseen luetaan kuuluvaksi ennakkovalmistelu, keskimääräinen matka-aika, varsinainen tarkastus, tarkastuskertomuksen laadinta, toiminnanharjoittajan raporttien lukeminen ja muu tarkastuksen aiheuttama jälkityö. Jos tarkastuksen yhteydessä annetaan määräys tai toiminnanharjoittajalta pyydetään valvontaviranomaiselle toimitettava selvitys toiminnasta, on määräyksen valmistelusta tai selvityksen käsittelystä johtuvasta työmäärästä mahdollisuus periä maksu osana tarkastusmaksua. Maksun periminen edellyttää, että mahdollisuus sen perimiseen on huomioitu taksassa. Matkoihin käytettävä aika on laskettava valvontamaksuun keskimääräiskustannuksena, jotta laskutus olisi tasapuolista toimipaikan etäisyydestä riippumatta.

Valvontamaksun määräytyminen

- Suuremman maksun periminen työn laajuudesta johtuen lupien ja ilmoitusten käsittelyssä.
- Maksun kohtuullistaminen perustuen oletettua pienempään työmäärään lupien, ilmoitusten ja muun asian käsittelyssä
- Mikroyritysten valvontamaksujen kohtuullistaminen ympäristönsuojelulaissa

Palautettujen ja kumottujen hakemusten käsittelymaksut

- Mikäli tuomioistuin muutoksenhaun johdosta palauttaa asian uudelleen käsiteltäväksi siitä syystä, että asian viranomaiskäsittely on ollut puutteellista, tulee asian käsittelyä jatkaa siitä mihin se jäi aiemmassa käsittelyssä. Tämän vuoksi taksan mukaisesta käsittelymaksusta tulee vähentää sen verran kuin samassa asiassa aikaisemmin annetusta päätöksestä on peritty.
- Mikäli tuomioistuin muutoksenhaun johdosta kumoaa päätöksen sen vuoksi, että hakija ei ole ollut hakemansa luvan tarpeessa, on kohtuullista palauttaa hakijalle peritty maksu kokonaisuudessaan, koska tilanne on osittain johtunut myös viran-omaisen virheellisistä tulkinnoista.

Peruutettujen hakemusten, ilmoitusten ja muiden asioiden käsittelymaksut

- Asian käsittely kunnan ympäristönsuojeluviranomaisessa voi keskeytyä siksi, että hakija peruuttaa hakemuksensa, ilmoituksensa tai muun asian taikka asia voi keskeytyä muusta syystä ennen viranomaisen päätöksen antamista. Tällaisten tapausten osalta on perusteltua periä maksu sen mukaan kuinka paljon viranomaisen on käyttänyt aikaa hakemuksen, ilmoituksen tai asian käsittelemiseksi. Myös menettelyn laajuudesta johtuvat lisämaksut on syytä lisätä maksuun.

Hylättyjen tai tutkimatta jätettyjen hakemusten ja ilmoitusten käsittelymaksut

- Hylkäävä päätös vaatii vastaavat selvitykset ja usein huomattavasti laajemmat perustelut kuin myönteinen päätös. Tällöin ympäristöviranomaisella on oikeus periä maksut toteutuneiden kustannusten mukaisesti. Joissain tapauksissa hylkäysperuste on niin ilmeinen, että asian käsittelyyn ei mene kovinkaan paljon aikaa. Tällaisissa tapauksissa tulee olla mahdollista alentaa maksua.
- Päätös hakemuksen tai ilmoituksen jättämisestä tutkittavaksi ottamatta tapahtuu yleensä nopeasti, koska päätökseen vaikuttavat asiat ovat yleensä melko selkeitä. Tällaisissa tapauksissa maksun perimiselle ei ole perusteita.

Luvanvaraisen toiminnan aloittaminen muutoksenhausta huolimatta

- Ympäristönsuojelulain 199 §:n 1 momentin mukaan lupaviranomainen voi hakijan pyynnöstä määrätä, että toiminta voidaan muutoksenhausta huolimatta aloittaa lupapäätöstä noudattaen, jos hakija asettaa hyväksyttävän vakuuden ympäristön saattamiseksi ennalleen lupapäätöksen kumoamisen tai lupamääräysten muuttamisen varalle. Vakuus on asetettava ympäristöluvassa osoitetun valvontaviranomaisen eduksi ennen toiminnan aloittamista. Tällaisen vakuuden hyväksymistä koskevan asian käsittelyssä viranomainen joutuu selvittämään, tekeekö toiminnan käynnistäminen muutoksenhaun hyödyttömäksi, mitä mahdollisesti tarvittava ympäristön ennallistaminen tulisi maksamaan ja minkä laatuinen vakuus voidaan hyväksyä. Tällaisissa tilanteissa on perusteltua periä hakijalta maksu vakuusmaksun käsittelystä.
- Ympäristönsuojelulain 199 §:n 2 momentin mukaan toiminnan aloittamislupaa voidaan hakea myös jälkikäteen erillisellä hakemuksella. Hakemuksesta on kuultava erikseen ja tehtävä erillinen päätös. Tällaiselle päätökselle tulee määrittää erillinen maksu.

MAL 23 §, Valvontamaksu

- Lupahakemuksen ja ottamissuunnitelman tarkastamisesta sekä ottamistoiminnan valvonnasta aiheutuvien kustannusten perimisestä on soveltuvin osin voimassa, mitä maankäyttö- ja rakennuslain 145 §:ssä säädetään rakennustyön valvonnasta kunnalle suoritettavasta maksusta.
- Kun edellä 4 a §:ssä tarkoitettun lupa-asian ratkaisee kunnan ympäristönsuojeluviranomainen, lupahakemuksen tarkastamisesta ja yhteisen luvan valvonnasta aiheutuvien kustannusten perimiseen sovelletaan, mitä maankäyttö- ja rakennuslain 145 §:ssä säädetään rakennustyön valvonnasta kunnille suoritettavasta maksusta.

MRL 145 §, Lupa- ja valvontamaksu

- Luvan hakija tai toimenpiteen suorittaja on velvollinen suorittamaan tarkastus- ja valvontatehtävistä sekä muista viranomaistehtävistä kunnalle maksun, jonka perusteet määrätään kunnan hyväksymässä taksassa. Maksu voidaan määrätä perittäväksi jo ennalta. Jos toimenpide jää kokonaan tai osittain suorittamatta, maksu on hakemuksesta perusteettomilta osin palautettava.
- Jos tarkastus- tai valvontatehtävät johtuvat luvattomasta tai luvan vastaisesta rakentamisesta taikka siitä, että luvanhakija tai toimintaan velvollinen on laiminlyönyt hänelle kuuluvan tehtävän, maksu voidaan periä korotettuna ottaen huomioon suoritetuista toimista kunnalle aiheutuneet kulut.
- Erääntyneelle maksulle on suoritettava korkoa siten kuin korkolaissa (633/1982) säädetään.
- Pykälän 1 momentin nojalla määrätyt luvan tarkastus- ja valvontamaksut voidaan periä siinä järjestyksessä kuin verojen ja maksujen täytäntöönpanosta annetussa laissa (706/2007) säädetään.

KHO:2010:34

- Maankäyttö- ja rakennuslain 145 §:n 2 momentin nojalla hyväksytyt rakennusvalvontataksat mukaan rakennusvalvontamaksu perittiin aina kolminkertaisena, jos lupahakemus koski toimenpidettä, joka oli jo luvatta aloitettu. Maankäyttö- ja rakennuslain 145 §:n 2 momentin mukaan maksu voidaan määrätä korotettuna ottaen huomioon suoritetuista toimenpiteistä aiheutuneet kulut. Säännös, jonka mukaan maksu määrättiin korotettuna kolminkertaiseksi aina, kun oli kysymys luvatta aloitetusta toimenpiteestä oli lainvastainen. Päätös, jolla taksan nojalla oli pantu maksuun korotettu rakennusvalvontamaksu kumottiin ja asia palautettiin rakennusvalvontaviranomaiselle uudelleen käsiteltäväksi.

Perusteluista...

- Maankäyttö- ja rakennuslain 145 §:n 1 momentin mukaan viranomaistehtävistä perittävän maksun perusteet määrätään kunnan hyväksymässä taksassa. Lainkohdassa todetaan lisäksi, että maksu voidaan määrätä suoritettavaksi jo ennalta. Lainkohdasta ilmenee siten välillisesti se lähtökohta, ettei perittävän maksun ole vastattava täsmällisesti kunnalle kussakin yksittäistapauksessa aiheutuvia todellisia kuluja.
- Laista ja sen esitöistä ilmenee kuitenkin, että taksaan perustuvan rakennusvalvontamaksun tulee myös ilmentää kunnalle viranomaistehtävistä aiheutuvia kustannuksia. Maankäyttö- ja rakennuslain 145 §:n 2 momentin korotetun maksun osalta edellä siteeratuissa hallituksen esityksen perusteluissa on todettu, että korotuksen tulisi vastata aiheutettua työmäärää ja tästä johtuvaa muun työn ruuhkautumista. Hallituksen esityksestä ilmenee myös, ettei korotetulla maksulla saa olla rangaistuksen luonnetta.

KHO 05.12.2002/3209

- Kun haitasta ja vahingosta on siten säädetty erikseen, niiden korvaamisesta ei voitu mainituista säännöksistä poiketen määrätä kunnan viranomaisen hyväksymässä maksua koskevassa taksapäätöksessä. Koska kaivumaksua ei myöskään voitu pitää korvauksena vain maankäyttö- ja rakennuslain 145 §:n 1 momentissa tarkoitetuista viranomaistehtävistä, teknisen lautakunnan päätös kaivumaksun käyttöönottamisesta oli lainvastainen.

Maastoliikennelaki 30 § ja vesiliikennelaki 21 § (ehdotukset)

- **30 §.Lupa kilpailuihin ja harjoituksiin.**
- Kunta voi periä maksun 1 ja 2 momentissa tarkoitettusta luvasta. Kunnalle perittävä maksu voi vastata enintään suoritteiden tuottamisesta kunnalle aiheutuvia kokonaiskustannuksia. Maksun perusteista määrätään tarkemmin kunnan hyväksymässä taksassa.
- **21 §. Lupa kilpailuihin ja harjoituksiin**
- Kunta voi periä maksun 1 momentissa ja tässä momentissa tarkoitetuista luvista.